

Els camins de la dreta

Quaranta anys de franquisme han estat massa anys de falta de pràctica democràtica per a la dreta espanyola. Massa anys de manar, o d'aprofitar-se dels qui manaven, sense haver de molestar-se a formar cap organització pròpia ni a buscar el suport actiu de la societat. Massa anys. Encara no ho han superat. La UCD, tal com es va demostrar a la primera ocasió, no era el partit de la dreta: era de la dreta, però no era un partit. No era una formació amb la coherència ideològica i organitzativa necessària per durar com a força política. I d'aquell fracàs, que ja queda remot, encara estan pagant les conseqüències.

Falta de pràctica democràtica i de pràctica organitzativa, falta de substància ideològica estable: quan AP, volgué deixar de ser «el partit de Fraga», de poc no va anar que deixara de ser un partit. Ara, per fi, sembla —de moment, només *sembla*— que els camins de la dreta espanyola comencen a convergir en una via ampla. Les contradiccions, les baralles entre grups i persones, vindran després: vindran, sobretot, si el poder se'ls torna a escapar de les mans (no hi ha res que mantinga tan unit un partit, si és un partit, com el repartiment estable dels fruits de la victòria). Però, fins que això arribe o no arribe, han aconseguit de transmetre una certa sensació d'unitat i de perspectiva conjunta.

Això, d'altra banda, està tenint els seus efectes en la dreta regional, tant si forma part orgànica del nou PP, com si es presenta autònoma. En vista dels nous impulsos, Unió Mallorquina dubta i es pregunta sobre la seua raó de ser i sobre les seues difícils possibilitats: l'atracció del PP refundat, sobre una UM plena de dissensions i sense una perspectiva clara, pot ser fatal. A Catalunya, el nou PP intentarà fer figura de *dreta autonomista*, en oposició a la dreta *nacionalista* de Convergència. Intentarà, si pot, arrapar vots a la clientela pujolista, més que no a un CDS que voldria allunyar-se de l'espai més típicament dretà. Però les possibilitats d'uns i altres són més aviat escasses, per ara.

Al País Valencià és on les coses es presenten més complicades i més imprevisibles. Per la mateixa situació del

PP, i el *factor de perturbació* d'UV. Aliança Popular, ací, mai no ha aconseguit una mínima estabilitat interna: ni ha captat un electorat fidel, ni els seus dirigents han format mai un front compacte i coherent. Des del primer dia, les baralles (regionals, provincials i locals) han estat més la regla que l'excepció. Fins ara mateix: una direcció regional que esclata i ha de donar pas a una gestora, dos sectors inconciliables que han de buscar —o acceptar— la intervenció directa de Madrid, una difícil integració dels nous arribats liberals o democristians (si és que n'arriben molts), i la temptació constant de disputar a UV el terreny

d'una coneguda demagògia. De moment, sembla que Madrid imposa el domini del sector més allunyat de tota vel·leïtat *regionalista*: si Montesinos i la seua gent controlen l'aparell, contra el sector de Rita Barberá, vol dir que els *regionalistes* han perdut la batalla.

I davant d'això, Unió Valenciana amplia potser les seues possibilitats: el camp del regionalisme de dreta quedaria tot sencer en les seues mans. UV i AP han estat ja massa temps aliats inconstants: el grau de *regionalisme*, el fet de presentar-se com a partit *nacional* o com a partit *valencià*, ha estat en

últim extrem l'única distància perceptible. Perquè els interessos representats són els mateixos, les posicions polítiques també, i l'electorat se l'han de disputar: l'electorat valencià de dreta és una magnitud estable, i si un partit puja, ha de ser a expenses de la baixada d'un altre.

Les pròximes eleccions europees serviran sense dubte per a aclarir el panorama. Caldrà veure la capacitat d'atracció de la nova *Dreta Unida*, i caldrà veure quina és finalment la posició d'UV. Si es manté la coalició de partits regionalistes, amb la força notable del PAR i de la Unión del Pueblo Navarro, UV té quasi assegurat un bon paper. Si el PAR i la UPN prefereixen jugar una carta més segura, i entren en coalició amb el PP, els seus col·legues valencians es trobaran amb un difícil dilema: ¿anar sols, i exposar-se a un probable fracàs, o anar amb la *Dreta Unida*, i perdre la seua *identitat valenciana*? En pocs mesos ho sabrem. □

